

Bibliografisk Råd

Referat fra møde i Bibliografisk Råd

fredag den 25. september kl. 10.00-16:00 i mødelokale 8
Kulturstyrelsen, H.C. Andersens Boulevard 2, København

Deltagere

Henriette Fog, Det Kongelige Bibliotek (formand)
Leif Andresen, Det Kongelige Bibliotek
Hanne Hørh Hansen, DBC
Dorete Bøving Larsen, Statsbiblioteket
Pernille Saul, Guldborgsundbibliotekerne
Susanne Thorborg, DBC
Helle Møller Villadsen, Professionshøjskolen UCC
René Høtbjerg Øhlenschläger, Københavns biblioteker
Anders Cato, Kulturstyrelsen

Kulturstyrelsen

H.C. Andersens Boulevard 2
1553 København V
www.kulturstyrelsen.dk

Anders Cato
Specialkonsulent
Bibliografiske spørgsmål
Kontor for Biblioteker

aca@kulturstyrelsen.dk
Direkte tlf. 33 73 33 96

EAN 5798000793132
CVR 26489865

25. september 2015
Journalnummer 2013-021934

Dagsorden

1. Godkendelse af dagsorden

Henriette bød alle velkommen og dagsorden godkendtes.

2. Meddelelser

Susanne meddelte, at hun trækker sig tilbage efter årsskiftet. Hun går ned i arbejdstid og overlader formatansvaret til kollegaen Line Jung Lindhardt. Susanne forlader samtidig sin plads i BIR og i BIR FU.

Anders meddelte, at Kulturstyrelsen har besluttet, som en følge heraf, at Susannes plads i BIR overtages af Line Jung Lindhardt. Hun inviteres til næste møde i BIR den 4. december. I BIR FU bliver det Hanne Hørh Hansen, der overtager Susannes plads.

Hanne meddelte, at der er blevet indleveret nye Nationalbibliografiske oplysninger, da to uger var forkerte i de tidligere oplysninger fra marts måned.

Dorete nævnte, at der er publiceret en policy statement vedr. translation of RDA, der gør det klart, at man nu ikke behøver at betale licenspenge, hvis man kun foretager en oversættelse af terminologierne = RDA Reference. Se videre [6JSC/Policy/6](#).

3. National strategi for autoritetsdata

Der blev afleveret statusrapporter fra de to arbejdsgrupper, der arbejder videre med autoritetsdatastrategien.

- a. Arbejdsgruppe 1: Datamodel for et nationalt autoritetsdatarepositorium og Vurdering af relevante identifikatorer
Susanne rapporterede, at gruppen har afholdt et møde, hvor man har identificeret en række cases og krav, både fra katalogiseringsvinkel og discoveryvinkel. Til næste møde skal gruppen kigge på en første skitse til en datamodel for et repositorium. Identifikatorer bliver også diskuteret på næste møde.
- b. Arbejdsgruppe 2: Datatyper og RDA-sammenhænge
Hanne meddelte, at første møde er afholdt. På dette møde blev rammer gennemgået, med den nationale strategi og de datatyper, den peger på. Det blev besluttet, at vi ikke tager os af lukkede lister som sprogekoder, landekoder og lignende. Gruppen holder sig til navne, korporationer og titler. Variationer mellem lokalt og nationalt forventes at blive løst via datamodellen.

Derefter fulgte en diskussion om navigations- og identifikationsdata, og det blev pointeret, at vi bliver nødt til at lave konkrete brugsscenarier for at dække alt.

4. RDA-projektet

- a. Rapport fra RDA musikarbejdsgruppen
Hanne gennemgik problematikken, som først og fremmest berører to ting. Det første er forskellen mellem de danske standardtitler og de nye "preferred titles", som RDA har. De nye titler vil indebære et skifte i opstilling, men intet som vi ikke skulle kunne acceptere. Dog vil vi skulle løse at have dansk titel til opstilling på en række prægnante klassiske titler (Nøddeknekkeren og ikke den russiske titel) ligesom vi vil få et opstillingsskifte for titler, hvorfor vi bliver nødt til at have en overgang fra de gamle standardtitler til de nye RDA-titler (preferred titles). Den anden ting, som er et større problem, er opstillingsproblematikken, hvor man ikke har opstilling på det man normalt vil regne med for ressourcen, f.eks. står en CD med sange af en populærmusiksanger ikke opstillet på selve sangeren eller performeren, hvis denne ikke selv har komponeret musikken, men på titlen. Det anser vi som helt uacceptabelt i Danmark. Hanne vil tage problemerne op i EURIG. Kun den, der er intellektuelt ansvarlig for et værk, kan blive opstillings-element ifølge RDA. Performers er ikke det, og får derfor kun et opslag, men bliver ikke opstillingselement.
RDA passer fint sammen med FRBR-modellen, men FRBR er en konceptuel model, og ikke en model, der altid passer ind i den verden, som vores brugere befinder sig i.
Dorete pegede på BIBFRAME Modelling study, hvor en del af de her problemer adresseres. Et link til den tilføjes referatet:
<http://www.loc.gov/bibframe/pdf/bibframe-avmodelingstudy-may15-2014.pdf>.
Henriette konkluderede, at vi bliver nødt til at arbejde med at øve indflydelse på fortolkningen af værkbegrebet.
(Bilag 1)
- b. Overgang til RDA – muligheder og konsekvenser.
Leif rapporterede fra formatgruppens arbejde.
Rapporten skal ses i sammenhæng med de andre dokumenter. BIR behandlede formatgruppens papir og havde en del rettelser og tilføjelser, som vil blive indar-

bejdet og videregivet til sammenskrivningsgruppen for den endegyldige RDA-indstilling (se punkt 4 d).

(Bilag 2)

c. RDA's access points for work – i relation til dansk opstilling.

Hanne redegjorde for dokumentet. Der manglede et dokument for authorized access points der redegjorde for de problemer danske biblioteker vil få, når Danmark går over til RDA. F.eks. opstår følgende problemer:

- i. Vil vi have en dansk undtagelse for korporationskatalogisering?
- ii. Flere end tre ophav. Med RDA bliver det altid den første som bliver sat som ophav. Det er måske til at leve med?
- iii. Populærmusik og originaltitler for skønlitteratur. Herved kigger Hanne på et løsningsforslag, hvor felt 239 redefineres.

Alle var tilfreds med dokumentet og det bliver et bilag til den endelige indstilling.

(Bilag 3)

d. Planlægning

Den videre proces

Hanne gennemgik sammenskrivningsgruppens arbejde. Vi tager de fleste papirer som fritstående notater, og tillægger en indledende indstilling på ca. 5 sider. Vi ska også sikre, at der ikke er modstridigheder noget sted. Bilagene udgør den faglige del af indstillingen. Anders skriver executive summary og business case sammen med Preben Aagaard og det konsulentfirma, som vi har skrevet aftale med.

e. Tidsplan

Vores mål er at indstilling m.v. skal være klart Forretningsudvalgets møde den 18. november for at siden kunne drøftes på BIR-mødet den 4. december.

5. Arbejdsgruppe vedr. BIBFRAME

Status fra arbejdsgruppen med særlig henblik på orientering af indsatsområder.

Leif rapporterede fra BIBFRAME-gruppens seneste møde den 28.9. Vi er endnu ikke et sted, hvor vi kan planlægge og beslutte, men arbejdet går fremad.

Fem mindre notater er indkommet fra LC med ændringsforslag, og der forventes at der kommer flere. Hensigten fra LC:s side er at komme med en ny version af BIBFRAME, en 2.0-version, som skal være mulig at implementere. I sommers påbegyndte LC en endelig pilotdrift, og der er lige nu 30 katalogisatorer, der primært arbejder i BIBFRAME.

En undergruppe indenfor vores arbejdsgruppe har testet en del udvalgte poster og præsenterede resultatet. Gruppen omsætter det til notatform. Leif prøver at finde en ny udgave af konverteringsværktøjet. Vi afventer LC's version 2.0. Vi ved ikke, om den bliver klar før udgangen af 2015.

Det blev konstateret, at BIBFRAME er mere åbent end MARC21. Danske undtagelser bliver nemmere at lave. Der blev spurgt om, hvordan OCLC stiller sig her? Leif mente, at de har en fælles forståelse med LC. OCLC satser mere på schema.org, men ser det ikke som en konkurrent til det. Schema.org kan lægges ovenpå. Leif henviser til common ground mellem LC og OCLC, se:

<http://www.oclc.org/research/publications/2015/oclcresearch-loc-linked-data-2015.html>

Der blev mindet om, at BIBFRAME-referater skal sendes ud til alle i BIR.

6. Formatopdateringer

a. **URI til autoritetspost i danMARC2**

Forslag til revision af linkningsdelfelter *5 og *6.

Susanne og Dorete redegjorde for det forslag, de havde sammenstillet. Forslaget følger næsten eksakt MARC21. Forslaget blev godkendt, og noterne i de berørte felter rettes til i overensstemmelse hermed.

(Bilag 4)

b. **Godkendt af BIR FU – til skriftlig høring i rådet**

Indsigelsesfrist sammen med referatet

Katalogiseringsreglernes Bilag J. Definitioner på dansk til allerede eksisterende funktionskoder, udarbejdet af Det Kongelige Bibliotek.

Mødet var tilfreds med koderne, og det besluttedes, at vi tager koderne ind i bilag J. Vi undersøger siden nærmere om forholdet til RDA.

Det noteredes, at koden "dkind" var faldet ud af bilaget. Den skrives ind igen.

Koderne udsendes til BIR, indsigelsesfrist med referatet.

(Bilag 5)

7. **Oplysning af fødselsdata**

Er de nuværende katalogiseringsregler vedr. angivelse af pseudonymer (121A1 og 122B2) i modstrid med lovgivningen, og bør de derfor ændres?

Problemet blev opdaget, da DBC fik et spørgsmål fra en person, der ville fjerne sit fødselsår fra de bibliografiske poster. Kulturstyrelsens jurister udredte sagen og kom frem til, at det var i orden at angive fødselsår. Imidlertid kom de på et andet problem: Hvis en person skriver under et pseudonym, så må man ikke koble de oplysninger om fødselsår osv., som man har, sammen med pseudonymet. Man må kun gøre det, hvis personen har givet sin tilladelse, men ellers ikke. Det her er ikke i overensstemmelse med de danske katalogregler, hvor vi normalt kobler disse opgaver sammen.

Et forslag til løsning af problemet blev fremlagt til drøftelse af Hanne.

BIR-FU indstiller, at forslaget forelægges Kulturstyrelsens jurister til vurdering. Indtil en sådan foreligger, følger vi den hidtidige praksis

(Bilag 6)

8. **Handlingsplan for 2015-2016**

Handlingsplanen blev gennemgået og et par mindre ændringer blev vedtaget.

Vedr. translitterationsstandards blev der konstateret, at en kritisk gennemgang er nødvendig og en revision af reglernes bilag I. Pernille og Leif kommer med forslag om, hvad som skal tjekkes, og en revideret liste sendes siden til sagkyndige i Bibliotekscenter for Integration.

(Bilag 7)

9. **Eventuelt**

Henriette takkede alle for et godt møde.

RDA og Musikområdet

Analyse i forbindelse med beslutningsgrundlag om RDA i Danmark

Arbejdsgruppe

BIR har nedsat en arbejdsgruppe til analyse af musikaspektet ved en evt. overgang til RDA. Arbejdsgruppen har bestået af nedenstående medlemmer og gruppen har arbejdet i perioden 2014-maj 2015.

Hanne Hørl Hansen, DBC

Lars Langhøj Petersen, DBC

Knud-Henrik Bentzen, Frederiksbergs Kommunes Biblioteker

Henni Kanstrup, Det Kongelige Bibliotek

Anders Cato, Kulturstyrelsen

Arbejdsform

Gruppen har valgt at udforme en række eksempler som baggrundsmateriale for nærværende notat, der samler de væsentligste problemstillinger op. Man har gået eksemplerne igennem og katalogiseret dem ifølge RDA og nuværende regler og endelig noteret de væsentligste forskelle når det kommer til behandling af musik.

Den deskriptive del af musikkatalogiseringen

Resultatet af den bibliografiske beskrivelse efter RDA adskiller sig ikke så meget fra resultatet af beskrivelsen efter de danske katalogregler. Der indgår de samme oplysninger, selvom de måske sommetider angives på en anden måde eller på et andet sted.

Eksemplerne viser særligt forskelle på to deskriptive punkter, som gruppen imidlertid ikke opfatter som deciderede problematiske men måske snarere unødige eller forvirrende i en formidlingssammenhæng:

- Udgivelsessted er obligatorisk (core), hvilket er unødigt for musikoptagelser. Musikelskaber har tit afdelinger overalt og at tilknytte et bestemt hjemsted kan være besværligt og samtidig vurderes besværet ikke at give nogen merværdi.
- Man kan ikke anvende diverse cd-typer som specifik materialebetegnelse. En cd kan nemlig både indeholde tekst, programmer, musik mv. og kan således ikke opfattes som en specifik materialebetegnelse, men er en mediebetegnelse. På musikområdet er man derfor nødt til at acceptere *audio disc* som betegnelse for en musik-cd i felt 300 a. En audio disc kan have flere størrelser, hvorfor angivelse af størrelse på cd pludselig også er nødvendigt.

(Dvs. før: 300 *n 1 cd ; efter RDA: 300 *n 1 audio disc *c 12 cm)

Opslag: RDA's authorized access points i forhold til nuværende danske regler

RDA's *authorized accesspoint for work* består af førstnævnte hovedophav til indholdet i kombination med *preferred* (foretrukken) titel for værket – i de fleste tilfælde lig den originale titel på værket.

Authorized Accesspoint for work er *core-data* i RDA og ses i MARC21 formateret som en kombination af data fra felt 100,110 og 240, hvor et fravær af 240 er udtryk for, at titlen på værket er identisk med titlen i 245a.

Selvom RDA IKKE indeholder regler for opstilling af materialer, betyder genbruget af felter rent praktisk, at RDA's *authorized access point* vil blive tolket som udtryk for en hovedordning og også opstilling i en dansk kontekst, idet brugen af felterne af nuværende systemer fortolkes som opstilling og også skal det for poster fra før RDA.

DanMARC2-feltet 239 (folkebibliotekernes standardtitler på musik) er en ren dansk specialitet og eksisterer selvfølgelig ikke i MARC21.

Hovedintentionen med *authorized accesspoint for work* er at samle alle repræsentationer (*expressions*) af værket, hvad enten der er tale om repræsentation som musikalie eller musikoptagelse.

Kun komponister kan være hovedophav til et værk i denne forstand – mens en performer udelukkende kan knyttes til en bestemt repræsentation af værket (musikoptagelsen).

Forskellene mellem de hidtidige danske opstillingselementer, både ved brug af standardtitler og uniforme titler, i forhold til RDA's *authorized access points for work* er belyst i skemaet (se bilag). I nedenstående afsnit henvises til eksemplerne i dette bilag.

Typen klassiske værker med uprægnant titel

(Eksemplerne: Mahler og Schubert)

Pt. udformes nuværende dansk uniform titel og standardtitler forskelligt mht. rækkefølge, forkortelser og formatering, men indholdsmæssigt dækker oplysninger det samme.

Ved at skift til RDA vil denne type titel i vid udstrækning ligne de nuværende danske uniforme titler men overgå til flertalsform fremfor entalsform (*Messer* fremfor *Messe*)

Vurdering: Når intentionen er, at vi skal gå efter at følge RDA, er det ingen katastrofe at rette ind efter RDA på dette punkt, men det vil forårsage et katalogbrud i folkebibliotekerne. Da folkebibliotekerne ikke formodes at rette materialerne fysisk, vil katalogbruddet opstillingsmæssigt slå igennem. I katalogssammenhæng bør det overvejes at lade såvel gammel standardtitel som gammel uniform titel indgå som se-også henvisning på en autoritetspost på værket for at skabe overgang fra gamle regler til RDA.

Typen klassiske værker med prægnant titel

(Eksemplerne: Mozart og Tjajkovskij)

Pt. udformes standardtitel og nuværende dansk uniform titel stort set ens (bortset fra angivelse af udvalg/uddrag) – en velkendt dansk titel (Tryllefløjten og Nøddeknekkeren) anvendes RDA anser ikke danske prægnante titler på udenlandske værker som værkstitel, men som variationer af en titel på repræsentationsniveau.

Værkets titel er den udenlandske originale titel. Set i et internationalt perspektiv er det selvfølgelig fint at kunne samle alle udgivelser af samme værk uafhængigt af sprog.

Vurdering: Set i en dansk sammenhæng vurderes RDA's *authorized access point* på klassiske musikværker med velkendte prægnante titler ikke egnet i en opstillingssammenhæng. Uden særlige danske regler for opstilling ville brug af RDA's *authorized access point* som opstilling

betyde, at denne type skulle opstilles under deres originale titel (*Tryllefløjten* under *Die Zauberflöte* – *Nøddeknækken* under *Sjttjeltkuntjik*).

Problemstillingen er fuldstændig identisk med situationen for udenlandsk skønlitteratur oversat til dansk – det kan vi jo heller ikke drømme om at opstille under den originale titel.

Det foreslås, at vi følger RDAs anvisninger for foretrukken titel (tidl. uniform titel) i 240, under forudsætning af at opstillingsproblemet løses i forbindelse med den danske profils samlede anvisninger for dansk opstilling. En metode hertil er foreslået i RDA-arbejdsgruppens opdatering af RDA-hovedrapportens analyser i 2015.

Typen samlinger af klassiske værker

Samlinger af klassiske værker af en komponist

(Eksemplerne: Nørgaard og Sarasate):

Disse har hidtil fået opstilling under komponist i kombination med titlen på første indeholdte værk. RDA anviser komponist i kombination med en fællestitel for hele indholdet som authorized access point.

Vurderes faktisk at være en bedre løsning.

(i) Samlinger af klassiske værker af to til tre komponister

(Eksemplerne: Smetana, Rodrigo)

Disse har hidtil fået opstilling under første komponist i kombination med titlen på første indeholdte værk. RDA anviser manifestationens titel som authorized accesspoint for hele indholdet. Vurderes at være til at leve med.

(ii) Samlinger af klassiske værker af flere komponister med udøveren som omdrejningspunkt.

(Eksemplerne: Kathleen Ferrier)

Disse har hidtil fået opstilling under udøveren. RDA anviser manifestationens titel som authorized accesspoint for hele indholdet.

Vurdering: Vurdering og løsning er den samme som nævnt under Klassiske værker med prægnant titel – vi skal acceptere RDA, men en dansk profil skal løse opstillingsspørgsmålet. I dette tilfælde så opstilling under udøver bliver muligt. RDA's authorized accesspoint for denne type værker kan ikke anvendes som opstillingsregel.

Typen populærmusik med udøveren som omdrejningspunkt

(Eksemplerne: Boy George, Keith Jarrett, Sinatra, Sven-Bertil Taube)

Alle disse samlinger får intet felt 100 medmindre udøveren samtidig er komponist. Hvis opstillingen skal være identisk med authorized accesspoint ville det meste populærmusik lande på en titelopstilling.

Hvis en fælles komponist findes, anføres vedkommende som hovedophav til værket i felt 100 (ville for en Beatles-cd betyde, at Lennon ville stå i felt 100 hvis han havde komponeret alle numre).

Vurdering: Vurdering og løsning er den samme som nævnt under Klassiske værker med prægnant titel – vi skal acceptere RDA, men en dansk profil skal løse opstillingsspørgsmålet. I dette

tilfælde så opstilling under udøver bliver muligt. RDA's authorized accesspoint for denne type værker kan ikke anvendes som opstillingsregel.

Samlet konklusion vedr. opslag

Udformning af titler

Der er forskel mellem de gamle danske regler for standardtitler/uniforme titler og RDAs regler for udformning af foretrukne titler. Når der ses på resultatet af udformningen efter de to regelsæt, vurderer vi dog ikke, at vi mister noget indholdsmæssigt. En overgang til RDA vil dog betyde et katalogbrud, og der skal findes en løsning på, hvordan de gamle hidtil anvendte titler spiller sammen med den korrekte RDA-version af samme. Dette kan f.eks. ske ved at de hidtidige titler registreres som varianter i autoritetsposter.

- Standardtitel: Kvartet for 2 violiner, viola, og violoncel nr 1, e-mol, opus 16 Aus meinem Leben
- Foretrukken titel: Kvartet, violiner (2), viola, violoncel, nr 1, e-mol (med henvisning fra Aus meinem Leben)

Authorized access point

I alle tilfælde bør vi lave authorized access points som anvist i RDA. Der er tale om core data, der skal kunne bruges internationalt. I en række tilfælde vil det være uacceptabelt at bruge authorized access points som opstilling. I så fald skal der findes danske regler for håndtering heraf. En løsning er anvist i notatet om opstilling fra 2015, der indgår som opdatering af RDA-hovedrapporten fra 2012. De elementer, der skal bruges til den danske opstilling vil dog også indgå i RDA-registreringen. En performer vil have opslag (=bidragyder til expression), en dansk titel for et klassisk værk bør fremgå som varianttitel af den danske expression af værker etc. Merarbejdet bliver alene det, at der både skal udpeges et authorized access point for værket og en opstilling.

Overgang til RDA – muligheder og konsekvenser

Udarbejdet af:

Susanne Thorborg, Dorete Bøving Larsen, René Høtbjerg Øhlenschläger og Leif Andresen

Indhold

Indledning	10
Indstilling	10
Generelle scenarier	11
Generelt vedr. formater og dataudveksling	12
RDA og formatet	12
RDA og autoritetsdata	12
RDA og nuværende katalogiseringsregler	13
Konvertering og udveksling af data og systemunderstøttelse	14
Scenarie A: RDA indføres ikke umiddelbart som katalogiseringsregler i Danmark	14
Faglig vurdering	14
Tidsperspektiv	15
Omkostninger	15
Konsekvenser for dataudveksling	15
Konsekvenser for nationale og fælles systemer (fælleskatalog og registrering)	15
Konsekvenser for lokale og fælles bibliotekssystemer	16
Scenarie B: Indførelse af RDA uden samtidigt nationalt formatskift	16
Faglig vurdering	16
Omkostninger	16
Konsekvenser for dataudveksling	16
Konsekvenser for nationale og fælles systemer	16
Konsekvenser for lokale og fælles bibliotekssystemer	17
Scenarie C: RDA og samtidigt nationalt skift af format	17
Faglig vurdering	17
Tidsperspektiv	18
Omkostninger	18
Konsekvenser for dataudveksling	19
Konsekvenser for nationale og fælles systemer	19

Konsekvenser for lokale og fælles bibliotekssystemer	19
--	----

Indledning

RDA er godt på vej og er kommet for at blive. Danmark er ikke en isoleret ø i biblioteksverdenen, og RDA vil under alle omstændigheder have konsekvenser og initialomkostninger for de danske biblioteker. I den anglo-amerikanske verden og i det nordlige Europa er RDA rigtigt godt på vej. Det ser mere blandet ud i andre dele af verden, men de danske bibliotekernes genbrug af poster kommer i stort omfang netop fra de førstnævnte lande.

Valget er således ikke om, men hvordan RDA tages i brug – og hvilke formatmæssige konsekvenser det kan have for danske biblioteker.

Ligegyldigt hvilken model vi vælger i Danmark, vil den kommende udvikling indebære en række omkostninger. Ikke mindst skal den danske håndtering af autoritetsentiteter ændres for at kunne fungere i forhold til RDA. Det skal den, uanset om løsningsmodellen bliver at sikre et funktionelt dansk biblioteksvæsen med gamle regler i en omverden med nye regler, eller om vi beslutter, at RDA skal være de fremtidige danske katalogiseringsregler, for derved at opnå fordelene ved nye regler – konkret med paradigmeskift fra fokus på "bogen-på-hylden" til fokus på værket, som så udmøntes i konkrete manifestationer på fysiske og digitale hylder.

Det danske biblioteksvæsen – med bibliotek.dk og ved mange biblioteker – har de sidste 15 år arbejdet med at omforme vores registreringer af enkeltudgaver til præsentation af værker i brugergrænsefladen. Det er på tide at dette paradigmeskift også slår igennem i registreringen af biblioteksmateriale.

Spørgsmålet er således ikke om, men hvordan vi skal tage RDA i brug. Et væsentligt parameter for denne beslutning vil være at vurdere, hvordan en RDA-implementering vil påvirke væsentlige områder af bibliotekernes infrastruktur, herunder ikke mindst dataudveksling og udvekslingsformat.

I det nærværende notat vil en række aspekter af dette spørgsmål blive gennemgået og drøftet.

Indstilling

Ud fra disse generelle overvejelser, må konklusionen være, at indførelse af RDA i Danmark ikke i sig selv er formatafhængigt, og at der ikke er noget afgørende til hinder for at skifte katalogiseringsregler uden et samtidigt formatskift. Om end den fulde effekt af RDA kun vil opnås ved et samtidigt formatskift.

Den største faglige gevinst vil være at lade BIBFRAME- og RDA-implementering følges ad. BIBFRAME er imidlertid stadig på et stade, der vil skyde dette flere år ud i fremtiden og vil betyde en meget lang overgangsperiode hvor vi alligevel vil være nødt til at foretage justeringer i danMARC2, for ikke at miste værdifulde data i forbindelse med dataimport.

Det er vurderingen, at det i forhold til formatet vil være udgiftsneutralt at indføre RDA som danske katalogiseringsregler, da vi i Danmark allerede tilpasser danMARC2 i forhold til at bevare RDA-specifikke data fra udenlandske dataleverandører. Men der vil være udgifter ved en implementering af autoritetsdata (se XXX)

Således bør Danmark overgå til RDA snarest muligt. Overgangen bør ske parallelt med implementering af værktøjer til håndtering af autoritetsdata for personnavne, korporationer m.v., således at implementeringen af RDA sker ved at anvende disse funktioner.

Hvis overgangen som anbefalet foretages uden et formatskift, bør danMARC2 tilpasses til RDA's datamodel på samme måde som MARC21 allerede er udvidet til RDA.

Generelle scenarier

For at give et overblik over muligheder og konsekvenser af en mulig overgang til RDA, har vi opstillet en række scenarier for indførelse af RDA i Danmark.

Det danske biblioteksvæsen vil ikke på sigt kunne gå bibliografisk enegang, og vil før eller senere skulle skifte fra AACR2-baseret katalogisering til RDA, men overgangen til RDA kan *i princippet* ske på flere måder og i flere stadier. Vi har valgt at tage udgangspunkt i følgende scenarier, som vi mener man realistisk set bør forholde sig til:

- A: RDA indføres ikke umiddelbart som katalogiseringsregler i Danmark
- B: Indførelse af RDA uden samtidigt nationalt formatskift
 - Senere: Overgang til BIBFRAME som format
- C: RDA og samtidigt nationalt skift af format

I praksis forholder det sig lidt anderledes. RDA er klar til implementering, men det er BIBFRAME endnu ikke og tidshorisonten for hvornår det sker, er usikker. Det indebærer, at det på nuværende tidspunkt ikke vil være muligt at gennemføre scenariet *RDA og samtidigt nationalt skift af format*, hvilket igen betyder, at dette scenarie i realiteten vil være det samme som at vælge *RDA indføres ikke umiddelbart som katalogiseringsregler i Danmark*.

Når vi dette til trods alligevel har valgt at opretholde alle 3 modeller som selvstændige scenarier, er det fordi, vi finder det væsentligt at kunne belyse de konsekvenser de hver især måtte indebære.

Ud over de her nævnte scenarier kan der teoretisk være andre. RDA er erklæret formatuafhængigt, og andre RDF-løsninger, som fx British Library's demoprojekt, der bygger på sammenstyknin g af vokabularer fra forskellige namespaces som fx FOAF, BIBO og SKOS kan i princippet også være relevante formater for RDA-katalogiserede data. I forhold til den igangværende udvikling vurderes disse ikke for nuværende at være realistiske alternativer som fælles løsninger indenfor biblioteksdomænet, bl.a. fordi British Library's projekt ikke ses videreført.

Det har ikke været vurderet en realistisk mulighed at lave et selvstændigt dansk format med udgangspunkt i RDF. Det anses som værende kontraproduktivt at udvikle et dansk format uden relation til den omkringliggende verden ved en dansk overgang til RDA, da den format-

mæssige udvikling således fortsat ville være et lokalt dansk anliggende. Hverken funktionelt eller økonomiske må det forventes at være bæredygtigt.

En formatmæssig løsning kunne tillige være at skifte til MARC21 i forbindelse med overgang til RDA. Men et *nationalt* skift til MARC21 vurderes imidlertid heller ikke at være realistisk eller hensigtsmæssigt på nuværende tidspunkt, hvor Library of Congress har erklæret MARC21 under udfasning.

I det følgende præsenteres dels nogle generelle vurderinger af de faglige, tidsmæssige og økonomiske følger af ovennævnte scenarier, dels en vurdering af deres konsekvenser for nogle kerneområder i bibliotekernes infrastruktur. Det drejer sig om:

- Dataudveksling
- De nationale fælles systemer (fælleskatalog og registrering)
- Lokale og fælles bibliotekssystemer

Generelt vedr. formater og dataudveksling

RDA og formatet

RDA er ikke knyttet til et bestemt bibliografisk format eller "formatfamilie" som fx MARC-formaterne.

Dette er dog ikke ensbetydende med, at RDA ikke vil påvirke udviklingen og vedligeholdelse af de bibliografiske formater fremover – uanset, om man fastholder at forblive i den kendte MARC-verden, eller om man vælger at implementere RDA sammen med et nyt format som fx BIBFRAME, der bedre vil kunne spejle RDA's datamodel.

MARC-formaterne understøtter primært en datamodel og -strukturering, der tager udgangspunkt i metadata vedr. den enkelte manifestation, dvs. det konkrete, fysiske eller elektroniske, materiale. Derimod understøtter MARC-formatet i langt mindre omfang en datastrukturering, der bygger på en entitets-relationsmodel, som den fx ses i FRBR.

Hermed ikke være sagt, at det ikke vil være muligt at indpasse RDA i de eksisterende MARC-formater, og generelt om RDA og danMARC2 kan man sige, at "når MARC21 kan, så kan vi også med danMARC2". Metoden vil være at fortsætte med at genbruge metoder fra MARC21's håndtering og at lade sig inspirere af deres konverteringer.

Et alternativ til MARC-formatering af de bibliografiske data vil være at anvende RDF som rammeformat. RDF er "født" til at afspejle en entitets-relationsmodel, og er som sådant velegnet til at rumme RDA's datamodel. BIBFRAME repræsenterer en konkret implementering af et RDF-baseret format. Dette alternativ ændrer ikke særskilt på behovet for at implementere autoritetsdata, idet dette samlet set må anskues som værende en kosteffektiv måde at optimere registreringsprocesser og – ikke mindst – giver brugerne flere og bedre søgemuligheder.

RDA og autoritetsdata

Autoritetsdata som selvstændige entiteter er centrale elementer i RDA's datamodel og den formatmæssige håndtering af autoritetsdata er derfor essentiel.

MARC-formaternes autoritetsposter understøtter i nogen RDA's krav til autoritetsdata, men som udgangspunkt er en MARC-post monolitisk.

Hos brugere af danMARC2 er autoritetsposter, dvs. poster i danMARC2's hjælpepostformatet, imidlertid ikke blevet implementeret i bibliotekerne på samme niveau som hos mange brugere af MARC21 Authority-formatet, og det vil – uanset ovenstående betragtninger – være en større opgave at implementere brug af autoritetsposter i det danske biblioteksvæsenet.

En fremtidig national strategi for autoritetsdata behandles tidsmæssigt sideordnet med forbedelse af indførelse af RDA og må ansues som en forudsætning for at tage RDA i anvendelse. Men som følge af den manglende brug af autoritetsposter i det danske biblioteksvæsen generelt, bør vi "tænke ud af boksen" og undersøge mulighederne for at udvikle centrale funktioner med Linked Open Data-baserede autoritetsservices, som der både kan trækkes fra og udbygges på lokalt – både til eksempelvis at berige traditionelle MARC poster og til at bygge grænseflader på.

RDA og nuværende katalogiseringsregler

Uanset om man i Danmark går over til at anvende RDA som danske katalogiseringsregler eller om man "kun" skal forholde sig til RDA-katalogiserede poster i forbindelse med import og genbrug fra udlandet, vil der være nogle fælles problemstillinger, der skal findes en løsning på.

Et meget væsentligt område vil være samspillet mellem metadata der følger hhv. gamle regler (AACR2 mv.) eller nye (RDA).

Selvom der besluttet et nationalt skift af regler, vil der i en uoverskuelig lang periode, i såvel de nationale løsninger som i bibliotekernes lokale kataloger, være poster som er udarbejdede ud fra De Danske Katalogiseringsregler og ikke RDA.

Det vil derfor under alle omstændigheder skulle sikres, at metadata, der følger hvert sit regelsæt, skal kunne sameksistere, uden at det væsentligt forringer den samlede funktionalitet og konsistens i såvel de fælles som de lokale biblioteksløsninger.

Konkret vil det bl.a. betyde, at det skal være muligt at markere katalogiseringer alt efter om de følger De Danske Katalogiseringsregler eller RDA, eller om de er hybrider, og der skal tages stilling til, hvilke minimumskrav, man skal stille før koden ændres. Sådanne retningslinjer findes allerede for store katalogiserende institutioner, jfr. Library of Congress' Program for Cooperative Cataloging.

Der skal træffes beslutninger om, hvor mange automatiske rettelser/berigelser man bør foretage retrospektivt for at sikre en fornuftig sameksistens af posterne (hybridposter) i de nationale løsninger.

Konvertering og udveksling af data og systemunderstøttelse

Fællesskabet bør udarbejde konverteringsrutiner, og biblioteker/systemer, som ikke er opgraderede skal kunne vælge gammelt regelsæt til download, indtil de er klar til at tage imod poster efter nye katalogiseringsregler. Bemærk dog, at reglerne er så forskellige, at der ikke altid ville kunne ske automatisk konvertering.

Ligeledes skal fællessystemerne kunne tage imod ikke-konverterede poster.

Desuden bør den løbende katalogisering til nationalbibliografien, den såkaldte bibliotekskatalogisering og katalogiseringssamarbejdet forberedes til et skift til håndtering af separate autortetsdata og håndtering af et skift til registrering med udgangspunkt i værker. Fælleskatalogen skal således kunne indeholde de nye entiteter og håndtere de nye relationer.

Uanset overgangsmodel vil det være en udfordring for lokale systemer, om man skal gennemføre en opgradering af poster retrospektivt, og hvordan det i givet fald skal ske. Det kunne være en overvejelse værd at tilbyde en central mulighed for datakonvertering af lokale poster. Som et minimum bør der desuden fra centralt hold udarbejdes en beskrivelse af relevante konverteringer, som systemleverandører og biblioteker kan benytte sig af, hvis de selv foretrækker at lave konverteringerne.

En ting er folkebibliotekernes nye fælles bibliotekssystem (FBS) og det håndteres i praksis centralt og er dermed en overskuelig opgave.

Noget andet gælder FFU-bibliotekerne. Nok er professionshøjskolernes biblioteker i en tilsvarende situation som folkebibliotekerne jf. databrønd og CMS anvendelse, men situationen er helt anderledes for universitetsbibliotekerne. Her anvendes i vid udstrækning Aleph (SDUB dog Symphony og RUB DDElibra), som også anvendes af en række andre FFU-biblioteker. Derfor er det værd at undersøge hvilke planer eller overvejelser systemleverandørerne har i forhold til supportering af RDA.

Scenarie A: RDA indføres ikke umiddelbart som katalogiseringsregler i Danmark

Faglig vurdering

Hvad sker der hvis vi ikke går over til RDA i løbet af de nærmest kommende år, men venter en længere periode? Det nationale format er fortsat danMARC2 og de danske biblioteker vil fortsat være afhængige af et samspil med andre landes biblioteker, hvor de primære samarbejdspartnere er den anglo-amerikanske verden og Nordeuropa.

I disse lande er RDA allerede, eller godt på vej til at blive implementeret. Derfor har det allerede været nødvendigt at udvide danMARC2 med en række felter og delfelter for ikke at risikere for stort datatab ved genbrug af RDA-katalogiseringer fra andre lande. Denne udvikling vil vi skulle fortsætte.

Vi vil hurtigt være i en situation, hvor bibliotekernes kataloger og fælleskatalogen vil indeholde poster katalogiseret efter såvel de danske katalogiseringsregler som RDA, ligesom hybridposter mellem disse vil forekomme. Dette vil vanskeliggøre efterfølgende behandling af poster til søgning, visning, dataudveksling, konvertering mv.

Et særligt problemfelt vil være de områder, hvor der vil være tale om "formatclash": f.eks. vil felt 100 både kunne være et felt i henhold til De Danske Katalogiseringsregler og i henhold til RDA – men med forskellig definition af dataindhold.

Ved ikke at skifte til RDA vil vores bibliotekskataloger på sigt "sande til" som følge af stigende inkonsistens og faldende datakvalitet, hvis vi også fremadrettet ønsker at drage nytte af andre, ikke lokalt skabte data.

Tidsperspektiv

Ikke at indføre RDA vil alene være en overgangsløsning – og vurderes ikke at være en holdbar løsning i det lange løb.

Omkostninger

Det vil ikke være gratis at lade være. Som i dag skal der fortsat bruges midler til at leve med en RDA omverden uden at disse midler ser ud til at give nogen form for nytte (altså udover fremtidssikring). Der vil som minimum skulle bruges ressourcer på udarbejdelse og implementering af de nødvendige formatændringer.

Konsekvenser for dataudveksling

Som generelt beskrevet i det foregående, vil mange af konsekvenserne for dataudveksling være de samme, hvad enten man i Danmark vælger at skifte regelsæt eller ej, da vi under alle omstændigheder vil modtage mange RDA-poster fra udenlandske baser.

Blandt de væsentlige opgaver der skal løses er:

- Hybride poster skal kunne udveksles.
- Der skal opbygges samspilsmetoder til håndtering (udveksling/on-the-fly brug) af autoritetsentiteter.
- Der skal fortsat vedligeholdes konverteringsrutiner fra/til MARC21
- Der overlades store dele af det praktiske arbejde, fx med konvertering og import af data til de enkelte institutioner

Konsekvenser for nationale og fælles systemer (fælleskatalog og registrering)

De væsentligste konsekvenser vil være:

- Hybride poster skal kunne håndteres.
- Håndtering af autoritetsdata skal opbygges på en måde, der sikrer at metoden kan migreres til opbygning af RDA-entiteter
- Overgang til værkposter skal forberedes, f.eks. ved at tildele flere poster knyttet til samme værk fælles identifikatorer

Konsekvenser for lokale og fælles bibliotekssystemer

Der vil umiddelbart alene være ændringer for at kunne håndtere en ny fælles model for håndtering af autoritetsdata.

Der vil ikke være fordele i form af et større udbud af systemer på markedet.

Scenarie B: Indførelse af RDA uden samtidigt nationalt formatskift

Faglig vurdering

Indføring af RDA som danske katalogiseringsregler giver på mange måder de samme formatmæssige udfordringer som skitseret ovenfor.

Denne løsning vil kun være en midlertidig løsning, idet det forudsættes, at Danmark går over til BIBFRAME når udviklingen anses for at være nået til et stabilt leje. For vurdering af dette, se scenarie C.

Omkostninger

De formatmæssige omkostninger vil være nogenlunde på samme niveau, som hvis vi undlader at indføre RDA. Implementering af nye funktioner i forbindelse med autoritetsentiteter vil kræve systemændringer, men det vil til gengæld give mere rationelle arbejdsgange i forhold til såvel nationalbibliografisk registrering som den såkaldte bibliotekskatalogisering.

Konsekvenser for dataudveksling

Konsekvenser:

- Der skal være mulighed for at vælge ved download, om det skal være poster efter nye eller gamle regler. Der vil dog være en række tilfælde, hvor konvertering alene vil kunne være semi-automatisk og forudsætte en manuel efterbehandling.
- Automatisk (minimums-)konvertering som befolker/fjerner f.eks. danMARC2 felterne 336-338 med RDAs materialetyper; konvertering af forkortelser mv
- Der skal fortsat vedligeholdes konverteringsrutiner fra/til MARC21
- MARC-formater har felter og delfelter til at håndtere RDA-data, men det er ikke logisk opbygget i forhold til at katalogisere FRBR-entiteter og vil derfor ikke understøtte overgangen.
- Hvis der laves en fælles konvertering fra danMARC2 i nuværende version til en revideret udgave, der inkorporerer RDA-elementer, skal resultatet kunne leveres til lokale systemer.

Konsekvenser for nationale og fælles systemer

I fælleskatalogen vil der skulle foretages en minimumskonvertering af alle poster ud fra helt formelle krav som for eksempel:

- Tilføjelse af Content og Carrier-information
- Gradvis rettelse af navneformer mv så de kommer i overensstemmelse med RDA
- Gradvis supplerung med værkdata
- Håndtering af autoritetsdata skal opbygges med RDA-entiteter således at det kan fungere i den nationale fælleskatalog og i samspil med lokale systemer.

- En fælles konvertering fra nuværende danMARC2 til en version, der fuldt ud understøtter RDA skal overvejes.

De nødvendige systemændringer vil være forholdsvis begrænsede; den største udfordring vil formodentlig ligge i at kunne håndtere poster i forskellige grader af RDA i samme system.

Konsekvenser for lokale og fælles bibliotekssystemer

I lokale og fælles bibliotekssystemer skal der foretages samme minimumskonvertering af alle poster, som beskrevet ovenfor under *Den nationale fælleskatalog*.

Konsekvenser:

- Der vil stadig være et meget lille marked for biblioteker i forhold til at anskaffe nye bibliotekssystemløsninger, idet disse oftest er byggede på MARC21. Omvendt ville man måske kunne købe sig ind i et fællesskab, som Fælles Bibliotekssystem eller tilsvarende giver.
- I de lokale systemer skal der ske en opgradering, så man kan integrere nye datafelter

Igennem årene har MARC21 som alternativ til danMARC2 været diskuteret i flere omgange. Det er ikke oplagt på nationalt plan at tage MARC21 som mellemstadium på vejen til BIBFRAME. På nationalt plan og for folkebibliotekerne er der ingen tvivl om at det vil være en omkostning omvej.

Dette udelukker dog ikke, at nogle større forskningsbiblioteker kan vælge at træffe beslutning om formatskift, og i forbindelse med systemskift m.v. vil det være relevant for nogle FFU-biblioteker at skifte til MARC21. Det er derfor vigtigt, at tiltag som opbygning af et nationalt autoritetsdata register, sker således at det både kan spille sammen med en danMARC2 løsning og med en MARC21 Authority løsning.

Enkelte større forskningsbiblioteker kan endvidere vælge at skifte til MARC21 for at opnå helt andre fordele, som så også vil kunne bruges til at forberede en senere overgang til BIBFRAME. For disse biblioteker bliver muligheder for at anskaffe nyt bibliotekssystem forøgede. De fleste leverandører erklærer, at de understøtter RDA – dette betyder dog som regel blot, at de har tilladt visse felter, men systemændringerne burde dermed ikke være specielt problematiske for de systemer, der også findes på det internationale marked

Scenarie C: RDA og samtidigt nationalt skift af format

Faglig vurdering

Scenariet er hypotetisk, da der ikke er nogen egentlig afklaring vedrørende formater, der ville kunne understøtte RDA's fulde potentiale. Det mest reelle perspektiv er på nuværende tidspunkt BIBFRAME og det bruges her som illustrativt eksempel på det funktionelle potentiale, da det ideologisk set lægger sig op ad RDA. Men det er samtidig en illustrativ pointe, at der ikke er økonomiske grunde til at lave skiftet samtidigt.

Der er dog et behov for at kigge på de ændringer, der kan forudses for en senere overgang til et RDF-baseret format og derfor vil det også være relevant at kigge på nogle af de konsekvenser, vi på nuværende tidspunkt og med vores nuværende viden kan forudse.

BIBFRAME og RDA har en fælles generel datamodel med værk som den grundlæggende entitet, hvor de enkelte udgaver ses som instanser/manifestationer af værket. I modsætning hertil har AACR2 og MARC en fælles datamodel med udgangspunkt i den konkrete udgave stående på hylden. Set helt overordnet er det derfor god fornuft i at tilstræbe en samtidighed i implementering af RDA og BIBFRAME. Ved skift til BIBFRAME samtidigt med skift til RDA vil der være langt større overensstemmelse mellem katalogiseringsreglernes og formatets datamodel, end det er tilfældet for RDA og MARC.

Men der er ikke endnu en færdig udgave af BIBFRAME og udviklingen er noget usikker. Udmeldingerne peger på 2017 som året for den endelige beslutning, men der er indikationer af problemer med Library of Congress som sikker udvikler og primær ejer af BIBFRAME – og dermed for tidsplanen for BIBFRAME. Det vil derfor være en usikker tidsplan at hæfte RDA og BIBFRAME snævert sammen – og i praksis betyde, at *RDA indføres ikke umiddelbart som katalogiseringsregler i Danmark* skal sættes i værk som et første trin, hvis det vurderes som hensigtsmæssigt at udsætte implementering af RDA til at det kan gøres parallelt med implementering af BIBFRAME.

Samlet set er BIBFRAME altså eneste alternativ på nuværende tidspunkt, hvis der altså ses bort fra udvikling af et selvstændigt dansk format eller et formatskift til MARC21. Begge disse vurderes som beskrevet til ikke at være bæredygtige, funktionelt såvel som økonomisk (jf. *Generelt vedr. formater og dataudveksling*). Således må det konstateres, at det på nuværende tidspunkt er svært at forestille sig en parallel implementering af RDA og givent nyt format. Det omstændighed vurderes dog udelukkende til at være funktionelt beklageligt, ikke økonomisk, da implementering af henholdsvis RDA og et nyt format er to adskilte processer.

Tidsperspektiv

Uklar. Sandsynligvis tidligst afklaring i 2017 (jf. ovenstående)

Omkostninger

Omkostninger ved at implementere RDA og nyt format samtidig vurderes til at være de samme som ved Scenarie B plus udgifterne til en teknisk implementering af formatet (fx BIBFRAME).

En teknisk implementering af et nyt format vil ud over formatet i sig selv inkludere en udvikling af afledte services til understøttelse af fx fjernlån, automatiserede bestillinger osv. Dertil vil der være særskilte omkostninger til udvikling af lokale systemer og snitflader til lokale systemer, hvis det fulde potentiale ville skulle kunne udnyttes. Dette ville skulle gøres uanset RDA. Vi vil dog for systemer som er på et internationalt marked kunne drage fordel af, at systemleverandørerne ikke kun skal lave ændringerne til det danske marked, og, for de rent danske systemer, kunne det give et potentielt større markedspotentiale. Endelig vil der være omkostninger til at konvertere og rense data – når man går til en entitetsbaseret model vil man opdage mange entiteter, som skal sammenflettes. Disse udgifter vil ligge både på et centralt og et lokalt plan.

Således kan det siges, at initialomkostningerne til en implementering af RDA som regelsæt i Scenarie C er ækvivalente til omkostningerne ved en implementering af RDA i Scenarie B. Og dertil vil der så komme omkostningerne til selve formatskiftet, der hverken positivt eller negativ påvirke af udgifter til at en implementering af RDA – eller omvendt.

Der er altså ikke i sig selv tale om en særegen bæredygtig løsning at skifte til både RDA og til et nyt format på en og samme tid, hvis det ses i en økonomisk optik. Tværtimod vil et samtidigt skifte betyde, at der vil skulle findes en større finansiering over en kortere periode.

En vurdering af det samlede omkostningsniveau til en implementering af et nyt format og tilpasning af afledte services, integrationer etc. vurderes til(se business case). Dertil vil der være omkostninger som beskrevet i Scenarie B [som er...] samt omkostninger til datakonvertering og datasanering

Konsekvenser for dataudveksling

Konsekvenser:

- Større muligheder for dataudveksling med andre dataleverandører (uden for biblioteks-sammenhæng)
- Der vil være forskellige formater og praksisser ved biblioteker, der knytter an til det fælles datafællesskab
- Skal der nationalt vedligeholdes konverteringsmekanismer til danMARC2 og MARC21 – uagtet overgang
- Mindre forøgelse af hybridposter i MARC-format

Konsekvenser for nationale og fælles systemer

- Alle systemer skal omstilles til nyt format og system tilrettes til ny praksis. Her tænkes på systemer til fjernlån, materialevalg, automatiserede bestillinger mv.; det skal sikres at de kan fungere efterfølgende.
- Høj grad af hybridposter som følge af "gamle" poster efter gammel praksis
- Der vil i en uoverskuelig række år formodentlig være behov for at kunne konvertere 'begge veje' i forhold til de lokalsystemer som ikke opgraderes

Konsekvenser for lokale og fælles bibliotekssystemer

I lokale og fælles bibliotekssystemer skal der foretages samme konvertering af alle poster, som beskrevet ovenfor under *Den nationale fælleskatalog*. Endvidere skal lokale systemer kunne håndtere hybridposter i en længere overgangsperiode.

- I starten vil der formodentlig være et begrænset antal systemudbydere at vælge imellem
- Der skal ske systemomstilling/udvikling ved alle biblioteker, der knytter an til de nationale systemer, hvis BIBFRAME og RDA skal få fuld udnyttelse af dem
- Håndtere konvertering af data, hvis de bliver ved danMARC2 eller MARC2

RDA's authorized access point for work - i relation til dansk opstilling.

RDA's authorized accesspoint for work er core iflg. RDA og svarer i en lang række tilfælde IKKE til nuværende dansk opstilling i nationalbibliografi og folkebibliotekerne. Dette er problematisk, da de felter, der ses anvendt til formålet i MARC21-poster, netop er de samme felter, vi i dansk sammenhæng bruger til opstillingselementer (Felt 100,110,240 og 245). Det vil være meget upraktisk ikke at kopiere MARC21-modellen til danMARC2 ved et regelskift.

Hovedprincipperne for authorized access point for work er som følger:

5.5 Authorized Access Points Representing Works and Expressions

When constructing an authorized access point to represent a work or expression, use the preferred title for the work (see 6.2.2RDA) as the basis for the access point.

Construct the authorized access point representing the work by combining (in this order):

- a) the authorized access point for the person, family, or corporate body responsible for the work (see 6.27.1.2RDA–6.27.1.8RDA), if applicable
- b) the preferred title for the work (see 6.2.2RDA).

....

Hvor det særligt bemærkes at:

- Både personer og korporationer kan være ophav til værket → Formatering: 100/110.
Betyder at der skal tages stilling til om en korporation anses som hovedansvarlig for indholdet, tilsvarende den gamle korporationskatalogisering i foregående udgave af de danske regler (19.2.1.1)
- Ved flere ophav til et værk dannes som minimum authorized accesspoint for work på et evt. hovedansvarligt ophav, - alternativt førstnævnte ophav uanset antallet af ophav (6.27.1.3). → Formatering: 100/110
Betyder at såvel skøn- som faglitteratur uanset antallet af ophav vil få felt 100/110 i modsætning til i dag, hvor faglitteratur af mere end et hovedansvarligt ophav opstilles på titlen og skønlitteratur af op til tre hovedansvarlige ophav opstilles på førstnævnte
- Performere kan aldrig være ophav til værket men betragtes som bidragydere til en bestemt expression af værket → Formatering 700/710
Betyder at kunstnere (grupper eller personer) på ikke-klassisk musik ikke kan være hovedansvarlige for et værk.

Preferred title for the work er ifølge RDA primært:

6.2.2.4 Works Created after 1500 LC-PCC PS 2013/07

For works created after 1500, choose as the preferred title the title in the original language by which the work has become known either through use in resources embodying the work or in reference sources.

Det vil i praksis sige, at værkets titel er originaltitlen på originalsproget for værker skabt efter år 1500 (6.2.2.4). (Der gælder dog særlige regler musik, lovstof, religiøse værker mv.).

Udover den foretrukne titel for værket er også et evt. sprog i den aktuelle expression core (6.11).

Formatmæssigt ses det i RDA-poster i MARC21 løst som:

Hvis det aktuelle materialets bibliografiske titel er identisk med værktitlen (bl.a. når der er tale om et originalt værk på originalsproget) bruges felt 245 *a også som *preferred title for work*.

Hvis det aktuelle materiales bibliografiske titel ikke er identisk med værktitel (fx hvis der er tale om en oversættelse) bruges felt 130 (hvis intet 100-111-felt) eller 240 til værktitel, der suppleres af sproget for den indeholdte expression, hvis relevant.

MARC21's 1XX, 240/245 *a felter er flertydige:

- Før RDA, da man brugte AACR2, var de udtryk for hovedordningselement og uniform titel for aktuel manifestation.
- Efter RDA er de udtryk for authorized accesspoint for work – og i nogle tilfælde expression, - det er dog muligt at markere at der er tale om en RDA-post, således at man er i stand til at fastslå betydningen af felterne.

danMARC2's 1XX og 240/245*a-felter er ligeledes flertydige:

- Før den seneste udgave af de danske katalogiseringsregler var de primært udtryk for hovedordningselement og manifestationens titel, idet brugen af uniform titel i 240 var yderst begrænset og i praksis kun anvendt på musikområdet.
- Ved ibrugtagning af danMARC2 og de nye regler blev felt 1XX/240/245a omdefinieret til opstillingselementer og suppleret af felt 239 – folkebibliotekernes opstilling af musik.

I den nuværende konvertering fra MARC21 til danMARC2 konverteres felterne 1XX derfor til 7XX-felter.

- Fremtid: Det vil være det enkleste at kopiere størstedelen af den RDA-praksis, der er lagt i MARC21 over i danMARC2 både i forbindelse med konvertering mellem MARC21 og danMARC2, når der genbruges RDA-poster men også i forbindelse med ny produktion af poster i danMARC2. Med *størstedelen* menes, at det ikke anbefales at introducere felt 130 i danMARC2. Det betyder bl.a. at der skal tilrettes i konverteringen mellem MARC21 og danMARC2 således at 100-110 felter accepteres, 111 flyttes til 110 og 130 flyttes til 240.

MEN: Som beskrevet ovenfor vil sidestilling af authorized accesspoint med opstilling resultere i ændret opstilling i en række tilfælde medmindre vi indfører andre tiltag. Jf. skemaet nedenfor:

Nuværende opstilling og formatering	RDA-post authorized accesspoint for work i danMARC2 version uden felt 130	Vurdering af RDA's authorized accesspoint for work som opstilling
Bogen: 245 00 *a Christianiaområdets fremtid Suppleret af: 710 00 *c Christianiaudvalget	110 00 *c Christianiaudvalget 245 00 *a Christianiaområdets fremtid	<i>Faust: 2 804 359 7</i> Det skal i den danske profil fastlægges om vi overhovedet vil genindføre korporationskatalogisering i Danmark eller afvige på punktet. Opstillingsmæssigt er det formentlig til at leve med – det er snarere et resourcespørgsmål.
Bogen: 245 00 *a Leankonvertering Suppleret af: 700 00 *a Nyg@ård *h Frits*4 aut *g 1	100 00 *a Nyg@ård *h Frits*4 aut 245 00 *a Leankonvertering *e Frits Nyg@ård [og ? andre]	<i>Faust: 5 164 960 5</i> Det er selvfølgelig irriterende at skifte opstillingsprincip igen – men vurderes at være til at leve med
Musik-cd'en: 100 00 *a Dion *h Céline 245 00 *a Sans attendre	245 00 *a Sans attendre	<i>Faust: 2 964 315 6</i> Vurderes ikke at kunne fungere som opstillingsprincip
Bogen: 100 00 *a Silva *h Daniel*4 aut 245 00 *a Kuppet	100 00 *a Silva *h Daniel *4 aut 240 00 *a The xheist *r Dansk	<i>Faust: 5 162 557 9</i> Vurderes ikke at kunne fungere som opstillingsprincip.
Musik-cd'en: 100 00 *a Mozart *h Wolfgang Amadeus 239 00 *t Tryllefløjten (uddrag) *ø Bøhm	100 00 *a Mozart *h Wolfgang Amadeus *4 cmp 240 00 *a Die xZauberflöte *s Udvalg *ø Bøhm	<i>Faust: 4 273 547 7</i> Vurderes ikke at kunne fungere som opstillingsprincip.
... men musik-cd'en: 100 00 *a Mahler *h Gustav 239 00 *t Symfoni nr. 6, a-mol *u Den xtragiske *ø Nott	100 00 *a Mahler *h Gustav *4 cmp 240 00 *a Symfonier *e nr. 6*h a-mol *ø Nott	<i>Faust: 5 092 973 6</i> Ændring ok og 240 ønskes anvendes som del af opstilling

Som det fremgår af tabellen er der følgende problemer:

1. Vi kan ikke acceptere titelopstilling eller opstilling under komponist af populærmusik med en performer, der reelt er den, man vil søge musikoptagelsen under.
2. Vi kan ikke acceptere opstilling under originaltitler, i sådanne tilfælde
 - a. skal enten manifestationens titel anvendes
 - b. eller en dansk variant af værktitel anvendes

Løsningsforslag

Der skal som en del af den danske profil udformes en kort samlet vejledning for praksis for danske opstillingsregler efter RDA, hvor hovedprincippet vil være at RDA's authorized accesspoint for work formateret i kombinationen af felterne 100, 110, 240 og 245 primært anvendes og derudover anvisning på udformning af afvigelser herfra (performere, oversættelser, danske titler på klassiske værker med prægnant titel) .

Felt 239 redefineres til et bredere formål for folkebiblioteksoptilling og således at det kan forekomme sammen med felt 1XX og 240-felter.

Således at performereksemplet løses som:

239 00 *a Dion *h Celine

245 00 *a Sans attendre

(245a inddrages i opstilling når t mangler i 239)

Der indføres et delfelt i felt 100,110 og 240, der angiver, at feltet i præcis dette tilfælde skal ignoreres i forbindelse med opstilling i folkebiblioteker og nationalbibliografi (kunne fx være et delfelt 8 med indholdet i for *ignoreres*).

Det vil bl.a. løse problemet med værkstitler på oversættelser:

100 00 *a Silva *h Daniel *4 aut

240 00 *a The xheist *r Dansk *8 i

245 00 *a Kuppet

Når 240 ignoreres, resulterer det i opstillingen: Silva, Daniel: Kuppet

Opstillingsreglerne bør yderligere anviser at folkebibliotekerne ønsker en opstilling under den mest udbredte danske variant af en prægnant uniform titel på et klassisk musikværk og ved udenlandske film under en dansk lanceringstitel for filmen:

Dette ville resultere i følgende formatering:

100 00 *a Mozart *h Wolfgang Amadeus

239 00 *t Tryllefløjten (uddrag) *ø Bøhm

240 00 *a Die xZauberflöte *s Udvalg *o Bøhm *8 i

*(alternativt: Forekomst af 239t definerer i sig selv at 240 ikke skal anvendes til opstilling og *8 i kan derfor udelades)*

Ovenstående løsning skal justeres i forhold til en fremtidig autoritetspostmodel, hvor præcis disse data vil indgå som autoritetsoplysninger. Særligt interessant vil her være, hvordan vi ender med at håndtere oplysninger om expressions – som en del af værkposten eller selvstændigt?

Opstillingsmæssigt vil det være forskelligt, hvad der skal bruges. For eksempel: Når en engelsk original-udgave beskrives indgår den engelske titel i opstilling, - når den danske oversættelse af samme beskrives er det den danske varianttitel af expression, der foretrækkes.

Under alle omstændigheder bør opstilling ikke styre vores registrering af autoritetsdata – autoritetsregistrering har ikke opstilling som formål.

Visning:

Hvorvidt vi vil gå over til en mere ren værkvisning end i dag (med en samling af alle sproglige varianter af et værk) eller fortsætte som hidtil, må afgøres i grænsefladerne efter en vurdering af brugernes behov.

Såfremt man går over til en mere ren FRBR-værkopfattelse kan en dansk opstilling fx vælges vist som en fremhævet note.

Forslag til ændring i danMARC2 Indledning

Der foreslås indføres et nyt afsnit 2.3.3. i indledningen til danMARC2 [http://www.kat-format.dk/danMARC2/Danmarc2.4.htm#felt Indl. 2.3](http://www.kat-format.dk/danMARC2/Danmarc2.4.htm#felt%20Indl.%202.3)

Det nuværende 2.3.3. ændres til 2.3.4.

Forslag til nyt afsnit

2.3.3. Delfelter til linkning fra en bibliografisk post til en autoritetspost

Delfelt *6 anvendes til entydig identifikation af en relateret autoritetspost.

Delfelt *6 skal indeholde et ID-nummer på den relaterede autoritetspost eller et internationalt standardnummer som fx International Standard Name Identifier (ISNI).

ID-nummeret eller standard-ID'et indledes med en kode for den institution, der er ansvarlig for den pågældende autoritetspost, jf. [MARC Code List for Organizations](#) eller med en kode for det anvendte system for standard-ID, jf. [Standard Identifier Source Codes](#). De foranstillede koder anføres i parentes.

700 00 *a Reif *h Konrad *c 1967- *b Hrsg *6 (DE-588)115461647

100 00 *a Tartakover *h Savelkij G. *k Savelii Grigor'evic *c 1887-1956 *4 aut *6 (NL-LeOCL)068505671

700 00 *a Rosnay *h Tatiana de *c 1961-... *4 aut *6 (FrPBN)12235100 *6 (isni)0000000121022370

Danske autoritetsposter skal anvende ISIL-kode som præfiks. Koden vil således være DK- efterfulgt af biblioteksnummeret.

100 00 *a Andersen *h H. C. *c f. 1805 *4 aut *6 (DK- 870979)68058953

Delfelt *6 er ækvivalent med MARC21's kontroldelfelt \$0 - Authority record control number or standard number. En nærmere beskrivelse af dette kan ses i [MARC21 Appendix A - Control Subfields](#).

Delfelt *5 er reserveret til identifikation af den institution, der er ansvarlig for autoritetsposten. Delfelt *5 anvendes ikke ved udveksling af data.

Udover teksten i indledningen skal der i relevante felter indføres en kort note vedr. brugen af de 2 linkningsdelfelter med henvisning til den uddybende forklaring i indledningen. De nye noter erstatter de eksisterende noter vedr. *5 og *6

I dag drejer det sig om følgende felter, hvor delfelterne optræder:

043 (kun *6), **100**, **110**, **240**, **600**, **610**, **666**, **667**, **700**, **710**, **770** og **780**.

18-09-2015 /ST+DL

Definition af de enkelte funktionskoder i 1XX/7XX *4
Koder brugt af Håndskriftsamlingen (de to første) og Dansk Folkemindesamling (de tre sidste)

dkbra [brevafsender]

Bruges om en person, der har skrevet et brev eller en samling breve

dkbrm [brevmodtager]

Bruges om en person, til hvem et brev eller en samling breve er stilet

dkins [indsender]

Bruges om en person eller institution der har indsendt arkivalier eller andet dokumentarisk materiale til den institution hvor disse/dette opbevares.

dkopt [optegner]

Bruges om en person der har nedskrevet eller på anden måde dokumenteret sin eller andres beretninger, melodier, sang, dans etc.

dkmdd [meddeler]

Bruges om en person der i dokumentarisk sammenhæng på skrift eller i lyd eller på film/video fortæller, synger, spiller, danser el. lign.

Følgende funktionskoder, som KB har anmeldt brugen af i årene 2011-2015, er ikke med i danMARC2's bilag J den 26.6.2015 (efter udsendelsen af Anders Catos *Oversigt over ændringer indført i DanMARC2 juni 2015*)

bdd	binddesign
bjd	smudsomslagsdesign
bkd	bogdesign
bnd	bogbinder
cns	sensor
cov	omslagsdesign
dnr	donator
fmo	tidligere ejer
ins	dedikation
pat	mæcen
pfr	korrektur [af manuskripter]
prt	bogtrykker
scr	skriver
tyd	skrifttegner
dkind	indlæser [fandtes i bilaget i 2011, men ses ikke mere]

Problematikken vedrørende pseudonymer og fødselsår- forslag til løsning

Nedenstående er vores forslag til regelændringer i forbindelse med problematikken om pseudonymer og fødselsår. Vi har valgt at lade løsningen gælde generelt for pseudonymer fremfor kun dem, hvor et fødselsår er i spil. Løsningen bør godkendes af en jurist.

52-53 Generelle tilføjelser til personnavne

Forbemærkning: Fødselsår gives ikke som tilføjelse til et pseudonym. Anden relevant præciserende betegnelse kan dog vælges.

52. Fødselsår mv.

En persons fødselsår (samtidig, om nødvendigt, fødselsdato eller dødsår) tilføjes som sidste led af opslags-elementet, når det er nødvendigt for at skelne mellem forskellige personer med samme navn.

Vedtagen form: **Hansen, Ole** (f. 1924)

Vedtagen form: **Hansen, Ole** (f. 1900-01-19)

Vedtagen form: **Hansen, Ole** (f. 1900-03-02)

Vedtagen form: **Hansen, Ole** (f. 1900, d. 1968)
(Fødselsdato ukendt)

Vedtagen form: **Hansen, Ole** (f. ca. 1837)
(Fødselsår usikkert)

Vedtagen form: **Hansen, Ole** (d. 1896)
(Fødselsår ukendt)

Såfremt fødselsår mv. ikke kendes, kan en virkeperiode tilføjes.

Vedtagen form: **Joannes Diaconus** (virksom 1226-1240)
(Anvendes ikke for personer fra det 20. århundrede)

Vedtagen form: **Joannes Diaconus** (1100-tallet)
(Såvel fødsels- og dødsår som en bestemt virkeperiode ukendt; bruges ikke for personer fra det 20. århundrede)

53. Andre præciserende betegnelser

53A Hvis årstal ikke kan oplyses, og personnavnet er utilstrækkeligt til, at indehaveren entydigt kan skelnes fra andre personer i katalogen, tilføjes der en tiltalebetegnelse, stillings- eller embedsbetegnelse, en forkortelse for en akademisk grad eller for medlemskab af en sammenslutning eller lignende, som forekommer i forbindelse med navnet i ophavsangivelsen på materialet eller i opslagsværker eller anden litteratur om personen.

Vedtagen form: **Deidier** (abbé)

Vedtagen form: **Valmer** (capitaine)

Vedtagen form: **Hansen, Ole** (kaptajn)

Vedtagen form: **Hansen, Ole** (S.J.)

En sådan betegnelse bruges dog ikke, når årstal kan oplyses for den ene af to personer med samme navn, og det anses for sandsynligt, at årstal senere også vil kunne oplyses for den anden.

Vedtagen form: **Mudge, Lewis Seymour** (f. 1868)

Vedtagen form: **Mudge, Lewis Seymour**
(Navnet optræder som Lewis Seymour Mudge, Jr)

53B Når hverken årstal eller anden præciserende betegnelse kan skaffes for at adskille enslydende navne på forskellige personer, anvendes samme vedtagne navneform for dem alle. (Det gælder dog ikke personer med personligt navn eller tilnavn som ordningsled (se § 49A6)).

(i) 121. Personnavne

[121A Se-henvisninger til en vedtagen navneform.](#)

[121A1 Forskellige navne for samme person..](#)

[121A2 Forskellige former af samme navn..](#)

[121A2 Forskellige former af samme navn..](#)

[121A3 Forskellige dele af samme navn..](#)

[121B Se også-henvisninger.](#)

[121B1 Permanent ændring af navn..](#)

[121B2 Flere vedtagne navneformer anvendt samtidigt..](#)

Forbemærkning. Der kan udformes henvisning fra alle former og dele af et personnavn, idet de nedenstående regler blot skal opfattes som vejledende.

121A Se-henvisninger til en vedtagen navneform

121A1 Forskellige navne for samme person .

Der henvises fra navne, der anvendes af personen i andre sammenhænge end bibliografiske eller findes i opslagsværker mv., og som afviger fra den vedtagne navneform. Hvis personen i bibliografisk sammenhæng har ændret navn (se § [41-45](#) . Definitioner), anvendes reglerne i § 121B1.

Typiske tilfælde på forskellige navne for samme person er:

Vedtagen form: Etlar, Carit

Henvisning: Brosbøll, Carl

(Indholdet af henvisningen er forfatterens virkelige navn, som han aldrig har skrevet under)

Vedtagen form: Pius XII (pave)

Henvisning: Pacelli, Eugenio

(Indholdet af henvisningen er den pågældende paves verdslige navn)

Vedtagen form: Merton, Thomas

Henvisning: Louis (Father, f. 1915)

(Indholdet af henvisningen er den pågældende persons gejstlige navn)

Pseudonymer udredes kun såfremt dette er historisk kendt via opslagsværker mv.

Ved nulevende personer gives henvisninger mellem pseudonym og virkeligt navn, såfremt sammenhængen fremgår af materialet, er oplyst af forlaget, oplyses i generelle referenceværker, fremgår af internationale bibliografiske data eller ophavet på anden måde har vist sig indforstået hermed.

121B2 Flere vedtagne navneformer anvendt samtidigt.

Når en person anvender både virkeligt navn og pseudonym, eller når en person anvender flere pseudonymer, vil der i katalogen optræde flere *samtidige* vedtagne navneformer for samme person.

Flere samtidige former vil endvidere kunne eksistere i katalogen, når der er udformet et opslag på et statsoverhoved mv., der skal dække det embede, vedkommende besidder, samtidig med at der er oprettet en navneform for vedkommende som person. I sådanne tilfælde henvises der mellem de forskellige sam-

tidigt anvendte former. Denne type af henvisninger udformes som faste se også-henvisninger mellem de forskellige vedtagne navneformer.

Henvisningen består af den ikke valgte vedtagne form for samme person, den forklarende tekst *se også* og den valgte vedtagne form.

For klarhedens skyld kan den forklarende tekst indledes med komma og afsluttes med kolon.

Henvisningsmålet kan angives i felt- og delfeltkodeform. Koden kan afhængigt af system anvendes til maskingenerering af henvisningsmålet i klar tekst. Hvis den forklarende tekst ønskes uddybet, kan dette ske i en note i de aktuelle bibliografiske poster.

Hvis en person anvender flere pseudonymer og eventuelt også sit virkelige navn, udformes henvisninger mellem samtlige former. **Se dog §121A1**

Aktuel post:

Vedtagen navneform: Dannay, Frederic

Eventuel note: Frederic Dannay skriver også sammen med Manfred B. Lee under flere pseudonymer: Ellery Queen, og: Barnaby Ross

Henvisning: Queen, Ellery, se også: Dannay, Frederic

Henvisning: Ross, Barnaby, se også: Dannay, Frederic

(Navneformen på Manfred B. Lee udformes på tilsvarende måde)

Anden post:

Vedtagen navneform: Queen, Ellery

Eventuel note: Ellery Queen pseudonym for Frederic Dannay og Manfred B. Lee. Andet anvendt pseudonym for samme forfattere: Barnaby Ross

Henvisning: Dannay, Frederic, se også: Queen, Ellery

Henvisning: Lee, Manfred B., se også: Queen, Ellery

Henvisning: Ross, Barnaby, se også: Queen, Ellery

(Navneformen på Barnaby Ross udformes på tilsvarende måde)

Aktuel post:

Vedtagen form: Storbritannien. Regenten, 1910-1936 (George V)

Henvisning: George V (konge af Storbritannien), se også: Storbritannien. Regenten, 1910-1936 (George V)

Anden post:

Vedtagen form: George V (konge af Storbritannien)

Henvisning: Storbritannien. Regenten, 1910-1936 (George V), se også: George V (konge af Storbritannien)

Hvis en person anvender pseudonym og ikke skriver under sit virkelige navn, men dette er alment kendt, udformes en se-henvisning som anført i § 121A.

Handlingsplan for Bibliografisk råd 2015

Ændringer i forhold til foregående version af arbejdsplanener markeret med rødt.

Igangværende opgaver				
Emne	Handling	Priorite- ring	Status	Tidsplan
RDA	Dansk analyse og beslutnings- grundlag. Dokumenter sammenskrives Business case laves af Styrelsen Analyse af musikområdet Danske opstillingselementer Afhængige værker Periodica	Høj	Dokumenter som skal indgå i den endegyldige indstilling godkendt af BIR juni 2015 Endegyldig indstilling og Business case afleveres til Styrelsen i de- cember 2015	2013-2015
National strategi for autoritetsdata To arbejdsgrupper igangsat: 1. Datatyper og RDA-sammenhænge 2. Datamodel for et nationalt autoritets- datarepositorium og Vurdering af relevante identifikatorer	Udføres af BIR-FU og DBC, KB, København og SB	Høj	Indstilling klar Videre arbejde igangsat Business case laves af Styrelsen	2014-2015 2015
Open Data / Rettigheder til MARCposter	Under hvilke betingelser kan vi gøre data frie ift. tredje part.	Høj	Klar Afleveret til Styrelsen	2014-2015

Opgaver til igangsættelse				
Emne	Handling	Priorite- ring	Status	Tidsplan
Udbredelse og anvendelse af funktionskoder	Forslag til hvordan funktionskoderne anvendes ift. søgning og implikationer heraf. Det oprindelige forslag om en gruppering af koderne tages op.	Høj	Afventer ændringer i RDA og MARC 21	2016
Fuld overgang til UNICODE		Mellem	Afventer RDA	2016?
Væsentlige manglende analyser i forhold til RDA:				
- Samspil mellem nye og gamle poster				2016
- Kartografier				2016
Tilretning af hjælpepostformatet:		Høj		2016
- Generel ajourføring ifht MARC21	Der er behov et "servicetjek" i forhold til formatets nuværende anvendelse set i sammenhæng til MARC21Authority			
- Ajourføring af hjælpepostformatet ifht RDA			Afventer autoritetsarbejdsgruppe 2	
Translitterationsstandarder	Der er behov for en kritisk gennemgang og revision af Katalogiseringsreglernes bilag I http://www.kat-	Mellem		2016?

	for-mat.dk/kat_regl/Bilag.37.htm Tjek med Bibliotekscenter for integration.		Pernille og Leif indkommer med forslag til Anders om hvad som skal tjekkes.	
Løbende opgaver				
Emne	Handling	Prioritering	Status	Tidsplan
Årlig status vedr. tillægsaftale 3 - netressourcer og Nationalbibliografien	DBC indgiver årlig status til drøftelse i BIR		Status fremlagt på BIR-mødet 2.3.2015, rev. juli 2015	Næste status primo 2016
Format- og regelvedligehold og -opdatering	Løbende sagsbehandling og indstilling fra Forretningsudvalget	Høj	Restancer er tjekket og implementeret september 2015	
Linked Data og BIBFRAME	Løbende orientering om den nationale og internationale udvikling Der er nedsat en arbejdsgruppe der løbende følger udviklingen omkring BIBFRAME.	Mellem	Kommissorium for gruppen er fastlagt. Gruppen er sammensat. Første møde november 2014. Senest første møde i 2016 skal forslag til nyt kommissorium foreligge.	2014-2015
Lande- og sprogkoder		Mellem/høj	Der er aftalt proces for vedligeholdelse af bilag C og D i dan-MARC2 i Forretningsudvalget	
Opgaver sat i bero				
Emne	Handling	Prioritering	Status	Tidsplan

Katalogiseringsregler og danMARC2. Udvikling i forhold til:				
- ISBD Consolidated		Mellem	Afventer behandling af RDA	
Opdatering af <i>Ordning af registre i onlinekataloger</i>	Udføres af sorteringsarbejdsgruppen		Afventer udvikling inden for b.la. RDA	